

Ethylen na trase

Litvínov – Lovosice – Duisburg

Tříkrát týdně odjíždí nákladní vlak z terminálu v severočeských Lovosicích do 700 km vzdáleného Duisburgu. Pravidelná linka, která je součástí kombinované dopravy zajišťované společností BOHEMIAKOMBI, přepravuje ložné jednotky typické pro kontinentální kombinovanou dopravu. Tímto spojem putuje v tankových kontejnerech např. ethylen, jehož přepravu si pravidelně objednává německá firma TABY.

**Odjezd je v úterý,
ve čtvrtek a v sobotu**

S přepravami v ucelených vlacích se v České republice setkáváme již delší dobu. Zpočátku se jednalo pouze o dopravu po železnici do významných evropských námořních přístavů. Linka Lovosice – Duisburg však představuje první pravidelný kontinentální spoj směřující do terminálu Duisburg Hafen (Duisburg je významnou železniční křižovatkou) s napojením na další významné evropské trasy – např. do Lyonu, Rotterdamu, Antverp či Zeebrugge nebo dokonce až do jihozápadní Francie, Španělska a do Portugalska. Jak jsme již v úvodu naznačili, touto

linkou je přepravován mj. ethylen, jehož přepravcem je německá společnost **TABY**. Tento produkt je v tankových kontejnerech transportován po silnici z Litvínova do lovosického terminálu (tuto přepravu zajišťuje společnost **Trans-sped-consult**), kde dochází k jejich překládce na železnici. Z terminálu v Duisburgu si následnou přepravu po silnici a distribuci zajišťuje firma **TABY**.

„Vlaková souprava Lovosice – Duisburg jezdí doslova z bodu A do bodu B bez jakýchkoli přeřazení na cestě, což u produktu, jakým je ethylen, minimalizuje riziko přepravy. Pokud totiž dochází k poškození vagonů, bývá to nejčastěji při jejich posunu v seřadovacích stanicích,“ zdůrazňuje Vladimír

Fišer, jednatel společnosti **BOHEMIAKOMBI**.

Vlak odjíždí z Lovosic v pravidelném intervalu každý druhý den – vždy v úterý, ve čtvrtek a v sobotu. Tříkrát týdně jezdí také v opačném směru z Duisburgu do Lovosic (v noci na úterý, na čtvrtek a na sobotu). Skutečnost, že zájem o kombinovanou přepravu roste, dokládají statistiky, které má **BOHEMIAKOMBI** k dispozici. Zatímco během první poloviny roku 2006 přepravila do Duisburgu 1032 kontejnerů, ve stejném období letos to bylo již 2992 tankových kontejnerů. Počet pravidelných zákazníků již přesáhl číslo padesát.

„V únoru 2005 přislíbilo **Ministerstvo dopravy ČR** realizaci programu na podporu kombinované dopravy,

Vlak do Duisburgu odjíždí vždy v úterý, čtvrtek a v sobotu.

kterého by mohly využít české firmy postrádající potřebnou techniku pro přepravu zboží po železnici. Mělo se jednat např. o peníze určené na nákup ložných jednotek pro kombinovanou přepravu. Jenže tato podpora bohužel ještě nebyla realizována a české firmy na podporu, která by jim pomohla obnovit vozový park, již několik let marně čekají," tvrdí Vladimír Fišer.

Zvýšená bezpečnost, využití kapacity

Na základě objednávky zákazníka společnost BOHEMIAKOMBI objednává firmu Trans-sped-consult (operátor – provozovatel Kontejnerového překladiště Lovosice), která přistavuje kontejnery k nakládku ethylenu v závodě **Chemopetrol** Litvínov.

„Objednávky jsou zasílány elektro-

nickou poštou nebo faxem. Disponent naší společnosti na základě objednávky dohodne dobu plnění tankkontejneru v Litvínově a určí posádku, která přepravu provede," vysvětluje František Zídka ze společnosti Trans-sped-consult a doplňuje, že prázdné kontejnery pro nakládku zákazník v předstihu odesílá na překladiště v Lovosicích.

„Jestliže zákazník požaduje odeslání kontejneru v den odjezdu vlaku (úterý, čtvrtek, sobota), je nutné, aby byl kontejner po naplnění zpět v Lovosicích do 7.30, kdy končí nakládka vlaku.“

Ethylen je přepravován ve speciálních tankkontejnerech 20', které musí vyhovovat všem platným normám a předpisům ADR, RID a IMDG. Tedy pro přepravu nebezpečných věcí po silnici, železnici a moři. V rámu kontejneru je zabudovaná tlaková izolovaná nádoba – cisterna. V prázdném stavu je kontejner naplněn dusíkem, který je při plnění ethylenem vytlačován (takto jsou plněny kontejnery při přepravách z a do Velké Británie).

Tankkontejnery jsou pravidelně zkoušeny. Zkoušky a revize jsou zapisovány na tzv. štítky KBK neboli CSC, které jsou připevněny na kontejneru. Tyto údaje spolu s kontrolou technic-

kého stavu kontejneru ověřují před nakládkou pracovníci plničky v Chemopetrolu.

„Doba pobytu ložených kontejnerů na našem překladišti není omezena, ale vzhledem k ceně nájmu tankkontejneru a k ceně ethylenu je vždy zájem, aby byly kontejnery odeslány co nejdříve," podotýká František Zídka.

Překládku tankkontejnerů (kontejnerů a výměnných nástaveb a kombitrajlerů) na překladišti v Lovosicích provádějí samohybné dvouportálové jeřáby PD 25 (nosnost 25t), PD 38 (nosnost 25t) s teleskopickým automatickým rámem – spreadrem a kleštinami pro překládku kombitrajlerů. K překládce se rovněž používá boční kontejnerový vůz BAUMANN CSC 350 s nosností 35 t.

„Výhodu kombinované přepravy ethylenu představuje zvýšení bezpečnosti přepravy, využití výhod kapacity a bezpečnosti železnice a také rychlosti a operativnosti silniční dopravy," je přesvědčen František Zídka a poukazuje na další výhodu, kterou je zajištění pravidelného přísunu potřebné suroviny (podle dohody ADR mohou členské státy omezit popř. zakázat přepravu nebezpečných věcí na některých komunikacích). Důležitým aspektem je také cena za přepravu, kdy díky kombinované přepravě lze dosáhnout nižších cen než v případě klasické silniční dopravy.

„Je možno říci, že kombinovaná přeprava nebezpečných věcí umožňuje naplnit heslo Nebezpečné zboží bezpečně," dodává František Zídka.

INZERCE

Přeprava nebezpečných zásilek

Bezpečnostní poradenství Českých drah, a.s.

- vnitrostátní i mezinárodní přepravy nebezpečných věcí všech tříd
- činnost externího bezpečnostního poradce (školení, výroční zprávy, zprávy o nehodě atd.)

Kontakty:

- obvod Brno, M: +420 724 089 514, E: rid.brno@cdcargo.cz
- obvod Ostrava, M: +420 602 540 287, E: rid.ostrava@cdcargo.cz
- obvod Plzeň, M: +420 724 092 551, E: rid.plzen@cdcargo.cz
- obvod Praha, M: +420 602 237 494, E: rid.praha@cdcargo.cz
- obvod Ústí nad Labem, M: +420 606 610 626, E: rid.usti@cdcargo.cz

České dráhy, a.s.

Generální ředitelství, Nábřeží L. Svobody 1222, 110 15 Praha 1
M: +420 602 580 138, E: rid@cdcargo.cz, www.cdcargo.cz

ČD Cargo

Překládka probíhá na překladišti v Lovosicích.

Ethylen dráždí, dusí a snadno se vznítí

Pro společnost Trans-sped-consult vykonává funkci bezpečnostního poradce RID i ADR Vojtěch Šíp, který uvádí, že firma vystupuje v přepravním řetězci jako příjemce, dopravce i odesílatel. V rámci tohoto začlenění bezpečnostní poradce provádí pro Trans-sped-consult také školení osob podílejících se na přepravě nebezpečných věcí.

Vojtěch Šíp vysvětluje, že je ethylen charakterizován jako hluboce zchlazený, zkvapalněný a hořlavý plyn, který je v přepravním dokladu deklarován jako UN 1038 ETHYLEN, HLUBOCE ZCHLAZENÝ, KAPALNÝ, 2.1 (č. vzoru bezpečnostní značky), s kemlerovým číslem (identifikační číslo nebezpečnosti) 223 a klasifikačním kódem 3F (3 = hluboce zchlazený plyn, který jeli naplněn pro přepravu, je částečně zkvapalněn v důsledku své nízké teploty, F = hořlavý). Ethylen je přepravován v cisternách s kódem RxBN, kde R znamená cisternu pro hluboce zchlazené, zkvapalněné plyny, x je hodnota příslušného nejnižšího zkušební tlaku, B označuje cisternu se spodními plnicími nebo vyprazdňovacími otvory se třemi uzávěry a N cisternu s pojistnými ventily, která není hermeticky uzavřena.

„Ethylen (C₂H₄) je chemická sloučenina dráždící oči, dýchací cesty a má narkotický účinek. Kontakt se zkvapalněným plynem způsobuje omrzliny. Uvolněný plyn vytlačuje kyslík a hrozí

nebezpečí udušení. Je extrémně hořlavý a snadno vznětlivý, rychle se vypařuje a vytváří výbušné směsi se vzduchem. Ve vodě je nerozpustný a při úniku do kanalizace hrozí nebezpečí výbuchu,“ upozorňuje Vojtěch Šíp a podotýká, že hlavním opatřením při případné nehodě je uzavření místa nehody, zabránění

přístupu nepovolaných osob, zastavení provozu na komunikaci, zákaz kouření a zacházení s otevřeným ohněm, zabránění úniku látky. Při zásahu je nutné používat osobní ochranné pomůcky a nejiskřící nářadí.

„Firma Trans-sped-consult má s přepravou nebezpečných věcí značné zkušenosti. Všichni zaměstnanci vlastní osvědčení řidiče pro přepravy ADR a současně jsou bezpečnostním poradcem v dvouletých cyklech doškolení a seznamování jako osoby podílející se na přepravě. Tím je podpořena informovanost v průběhu platnosti osvědčení, které činí pět let,“ dodává Vojtěch Šíp.

Cisternové vozy jsou označeny oranžovým pruhem

Stanislav Hájek, bezpečnostní poradce Českých drah pro RID uvádí, že je ethylen možné přepravovat, jak v přemístitelných cisternách, tak v klasických cisternách RID/ADR, tj. např. v cisternových kontejnerech nebo cisternových vozech. Pro přepravy v cisternových vozech/cisternových kontejnerech smí být použity nejen cisterny s kódem cisterny RxBN, ale také cisterny kódů R#BN, R#CN a R#DN. Stupeň plnění cisteren musí být stanoven tak, aby při zahřátí obsahu na teplotu, při níž se tenze par rovná otevíracímu tlaku pojistného ventilu, objem kapaliny dosáhl 95 % vnitřního objemu cisterny při této teplotě.

Cisternové vozy musí být označeny oranžovým pruhem podle oddílu 5.3.5 ADR / RID.

Podle přepravní kategorie pododdílu 1.1.3.1 c) spadají pod přepravní kategorii 2, kdy celkové množství na vůz/kontejner je stanoveno 333 kg čisté hmotnosti (netto).

„Při přepravě hluboce zchlazených zkvapalněných plynů v cisternových vozech nebo cisternových kontejnerech s pojistnými ventily se musí odesílatel a dopravce před podáním zásilky k přepravě dohodnout o podmínkách přepravy. O této dohodě se uvede příslušný záznam v přepravním dokladu, dle odstavce 5.4.1.2.2 d) [viz níže uvedený vzor zápisu],“ zdůrazňuje Stanislav Hájek.

Zápis v přepravním dokladu pro přepravu v cisternovém voze/cisternovém kontejneru by měl mít tuto podobu: „223, UN 1038 ETHYLEN, HLUBOCE ZCHLAZENÝ, KAPALNÝ, 2.1. NÁDOBA JE TAK IZOLOVÁNA, ŽE SE POJISTNÉ VENTILY NEMOHOU OTEVŘÍT PŘED ... (datum, s nímž dopravce souhlasí).“

Cisternový vůz/cisternový kontejner je opatřen bezpečnostní značkou vzor 2.1

a dále oranžovým označením, kde v horní části je uvedeno identifikační číslo nebezpečnosti 223 a v dolní části UN číslo 1038.

Václav Podstawka

Jak funguje terminál v Lovosicích?

Na Kontejnerovém překladišti v Lovosicích jsou překládány velké kontejnery, tankkontejnery a výměnné nástavby, které do Lovosic přijíždějí po železnici systémovými vlaky BOHEMIAEXPRESS 41361/41362 provozované společností BOHEMIAKOMBI ve spolupráci s německým provozovatelem kombinované dopravy, firmou KOMBIVERKEHR z Frankfurtu nad Mohanem. U operátora vlaku si zákazník/odesílatel objedná místo v systémovém vlaku (datum, kdy chce kontejner přepravit) a Trans-sped-consult zajistí přistavení kontejneru, popř. výměnné nástavby k nakládku u odesílatele/dodavatele zásilky.